

BP ANDRZEJ F. DZIUBA
Łowicz

52. Międzynarodowy Kongres Eucharystyczny

Budapeszt 2020

Początki Międzynarodowych Kongresów Eucharystycznych datują się na 28–30 czerwca 1881 r. w Lille we Francji. Patronem jest franciszkański brat zakonny, św. Paschalis Baylon (1540–1592). W dniach 25–30 maja 1938 r. miał miejsce 34. Międzynarodowy Kongres Eucharystyczny w Budapeszcie. Warto dodać, że 46. Kongres miał miejsce we Wrocławiu w dniach 25 maja – 1 czerwca 1997 r. i to z udziałem papieża Jana Pawła II. Zatem obecny Kongres odbywał się w 80. rocznicę poprzedniego, w dniach 5–12 września 2021 r., i miał miejsce w Budapeszcie. Z racji pandemii został on przelożony z poprzedniego roku, stąd w oficjalnych informacjach figuruje jako „IEC 2020”.

1. Symposium teologiczne

Tradycyjnie Kongres poprzedziło symposium teologiczne zorganizowane przez Sekretariat Generalny i Komisję Teologiczną 52. Kongresu. Tematyka koncentrowała się wokół dokumentu Papieskiego Komitetu Międzynarodowych Kongresów Eucharystycznych „«W Tobie są wszystkie me źródła». Eucharystia: źródło chrześcijańskiego życia i misji”. Rozważania teologiczno-duszpasterskie, przygotowujące do 52. Międzynarodowego Kongresu Eucharystycznego w Budapeszcie, ukazały się także w języku polskim (Warszawa 2019). Miejscem obrad było Centrum św. Wojciecha w Esztergom, nawiązujące do długiej tradycji teologicznej tego miejsca – niestety, zniszczonej w czasach komunistycznych. Koordynatorem symposium był ks. prof. dr Lajos Dolhai, rektor Kolegium Teologicznego w Eger

i przewodniczący Komitetu Teologicznego 52. Kongresu. Dla bliższego wskazania podejmowanej problematyki oto poszczególne dni obrad sympozjum:

2 września – czwartek

Po powitaniach przez kard. Pétra Erdö oraz ks. Lajosa Dolhai na rozpoczęcie sympozjum pierwszy referat wygłosił Pierangelo Sequeri z Rzymu, podejmując temat: „Eucharystia jako źródło chrześcijańskiego życia”. Drugie wystąpienie, Josepha-Marie Ndi-Okala z Nbalmay, poświęcone było zagadnieniu: „Eucharystia w nauczaniu Soboru Watykańskiego II” Pierwszy dzień zakończyła Msza św. sprawowana w bazylice prymasowskiej w Esztergom.

3 września – piątek

Kolejnego dnia, po wspólnej jutrzni, Marianne Schlosser z Wiednia podjęła temat: „Tajemnicza obecność. Ku teologii uwielbienia eucharystycznego”. Natomiast zagadnienie: „Eucharystia jako źródło misji i braterskiej posługi” omówił Antonio Luiz Catelan Ferreira z Brazylii. Podobnie i drugi dzień obrad zakończyła Eucharystia.

4 września – sobota

Trzeci dzień Kongresu również rozpoczęła modlitwa poranna – jutrznia. Następnie Karl Heinz Menken z Bonn omówił temat: „Eucharystia jako forma życia chrześcijańskiego”. Natomiast ostatni referat w ramach całego sympozjum, pt. „Eucharystia jako sakrament przebaczenia”, ukazał bp Ivan Sasko z Zagrzebia. Całość sympozjum zakończyła Eucharystia w bazylice prymasowskiej w Esztergom, pod przewodnictwem kard. Péter Erdö.

Warto jeszcze dodać, że oprócz zasadniczych wystąpień plenarnych, w godzinach przedpołudniowych, każdego dnia miała miejsce praca podczas posiedzeń popołudniowych, podczas których zaproszeni referenci podejmowali różne tematy związane z Eucharystią. Było to zazwyczaj pogłębienie i bardziej szczegółowe podjęcie wcześniej podjętych zagadnień. Rysowało się zatem coraz szersze spektrum teologiczne wokół tematyki eucharystycznej: Karl-Heinz Menke, „Teologiczne aspekty interkomunii”; Pierangelo Sequeri, „Celebracja eucharystyczna i muzyka liturgiczna”; Krzysztof Gózdź, „Eucharystia w teologii Józefa Ratzingera – Benedykta XVI”; Marianne Schlosser, „Znaczenie Eucharystii w życiu niektórych mistyków i mistyczek”: Antonio Luiz Catelan Ferreira, „Eklezjologia eucharystyczna

i brak kapłanów w Brazylii”; Bruna Costacurta, „W Tobie są wszystkie me źródła”; Imre Kocsis, „Eucharystia i Kościół w listach św. Pawła”; Lajos Dolhai, „Koncepcja «źródła» w aktualnym Mszałe rzymskim. Analiza liturgiczno-teologiczna”; Piero Coda, „Syntaktyka eucharystyczna jest źródłem i paradygmatem synodalności”; J. Driscoll, „To wydarza się podczas Mszy św. Liturgiczno-teologiczne wyjaśnienie Mszy św.”; Andrea Grillo, „Eucharystia w centrum siódemki sakramentalnej”; Helmut Hoping, „Teologia Eucharystii rozpoczyna się od liturgii”; Paolo Martinelli, „Eucharystia jest źródłem świętości”; Thomas Soding, „Dwóch gości i dwa słowa”.

W sympozjum wzięło udział ok 300 uczestników, reprezentujących różne kontynenty oraz różne środowiska naukowe, co miało znaczący wpływ na atrakcyjność obrad plenarnych oraz w dyskusjach podczas spotkań w grupach roboczych. Mocno wybrzmiała specyfika regionalna postrzegania Eucharystii oraz jej aplikacji duszpasterskich.

2. Przebieg 52. Międzynarodowego Kongresu Eucharystycznego

Zasadnicze celebracje, obrady, spotkania i modlitwy codzienne 52. Kongresu miały miejsce w *Hungexpo* – dużym centrum wystawienniczym w Budapeszcie. Było to bardzo praktycznym rozwiązaniem, ponieważ wszystkie zasadnicze wydarzenia koncentrowały się na jednym miejscu, które było bardzo dogodne komunikacyjnie. Także infrastruktura towarzysząca była bardzo dobrze przygotowana. Obsługa techniczna i logistyczna, zwłaszcza przez wolontariuszy, spełniła dobrze swoje zadania, co znacznie ułatwiało cały przebieg Kongresu. Warto zauważyć, że dla podjęcia ogólnej idei duchowej i duszpasterskiej każdy z dni kongresowych poświęcony był jednej z cnót. To było swoiste, jednowyrazowe motto wskazywane każdego dnia.

5 września – Dzień radości

Tego dnia Mszy św. przewodniczył i homilię głosił kard. Angelo Bagnasco – emerytowany arcybiskup Genui, przewodniczący Rady Konferencji Episkopatów Europy (CCEE). W tej Mszy św. uczestniczyli uczniowie ze szkół katolickich. Tradycyjnie podczas tej celebracji eucharystycznej grupa dzieci przystąpiła do I Komunii św.

6 września – Dzień dobroci

Dzień ten rozpoczęła wspólnotowa celebracja jutrzni pod przewodnictwem kard. Josipa Bozanic z Chorwacji, który także wygłosił rozważanie. Oprawę muzyczną zapewniła Wspólnota „Emmanuel”.

Dzień ten rozpoczęło wystąpienie metropolity Hilariona – przewodniczącego Wydziału Zewnętrznych Kontaktów Kościelnych Patriarchatu Moskiewskiego. Pierwszą katechezę wygłosił kard. João Tempesta, arcybiskup Rio de Janeiro, który podejmował Światowy Dzień Młodzieży w 2013 r. Natomiast świadectwo przedstawił ks. prał. Konstantin Szabó, duchowny grekokatolicki, kapelan z Sislóc na Ukrainie. Studiował teologię m.in. z grekokatolickim duchownym węgierskim, ks. Ortutay Elemér. W godzinach południowych Mszy św. przewodniczył i wygłosił homilię abp Piero Marini – Przewodniczący Papieskiego Komitetu Międzynarodowych Kongresów Eucharystycznych.

W popołudniowych czterech grupach roboczych wystąpili: bp Joseph-Marie Ndi-Okalla, biskup Mbalmayo w Kamerunie – „Eucharystia jako źródło piękna”; o. Csaba Bőjte, franciszkanin z Rumunii – „O nadziei. Wiara Chrystusa jest naszą wiarą; zaprezentowanie prac duszpasterskich między dziećmi”; Mary Healy, teolog biblijny z USA – „Miłość mówi: idź! Eucharystia i życie chrześcijańskie”; Damian Stayne, założyciel *Catholic charismatic community Cor et Lumen Christi* (Wielka Brytania) – „W komunii z Bogiem, w Eucharystii i w świętym imieniu Jezusa”.

W porze wieczornej spotkanie w bazylice św. Stefana poświęcone było misjom afrykańskim, m.in. z udziałem Réka Fodor – aktorki, Andrása Csókay, abp Valeriana Okeke z Nigerii. Tego samego dnia w teatrze *Erkel* miał miejsce koncert orkiestry *Csik*.

7 września – Dzień pokoju.

Porannej jutrzni i rozważanie głosił abp Csaba Ternyák, arcybiskup Eger (Węgry). Za oprawę muzyczną odpowiedzialna była wspólnota *Chemin Neuf*.

Katechezę tego dnia wygłosił kard. Gérald Lacroix – arcybiskup Quebec i Prymas Kanady, natomiast świadectwo – kard. Louis Raphaël Sako, od 2013 r. arcybiskup Bagdadu i patriarcha katolicko-chaldejski Babilonu (Irak). Eucharystii tego dnia przewodniczył i homilię wygłosił abp Jose Serofia Palma, arcybiskup Cebu z Filipiny, który gościł poprzedni Kongres Eucharystyczny.

W czterech grupach roboczych referenci podjęli następujące tematy: Johannes Harti, założyciel *Gebetshaus* w Augsburgu (Niemcy) – „Atrakcyjność piękna. Odkryć piękno Boga w modlitwie i w adoracji eucharystycznej”; Kálmán Dabóczi,

przewodniczący *Hetvenkét Tanítványi Mozgalom* z Węgier – „Razem. Dla was. Droga węgierskich ruchów katolickich w służbie rodzin”; Barbara Heil, była kaznodziejka i misjonarka protestancka z USA – „Jak przekonać katolika? Podróż pewnego kaznodziei i misjonarza protestanckiego w kierunku Kościoła katolickiego”; Jean-Luc Moens, matematyk, były moderator „CHARIS – Międzynarodowej Służby Katolickiej Odnowy Charyzmatycznej” z Belgii – „Eucharystia i Duch Święty”.

Wieczorem w sali koncertowej *Vigadó* wystąpił bizantyjski Chór Męski Świętego Efrema.

8 września – Dzień cierpliwości.

Tego dnia jutrzni przewodniczył i homilię wygłosił abp Stanisław Gądecki – arcybiskup Poznania, przewodniczący Konferencji Episkopatu Polski oraz wiceprzewodniczący CCEE. Celebrans zwrócił uwagę, że „wprowadzenie pokoju między ludźmi pozostanie zawsze zwykłą mrzonką, jeśli wcześniej nie nastąpi rzeczywiste nawrócenie serca”. Tego dnia oprawę muzyczną zapewnił *Kodály Zoltán Magyar Kórusiskol*.

Programową katechezę w tym dniu wygłosił kard. Charles Maung Bo z Myanmar – przewodniczący Konferencji Episkopatów Azji. Z kolei świadectwo przedstawił Moyses Azevedo, założyciel *Comunidade Católica Shalom* z Brazylii.

Tego dnia spotkania robocze miały miejsce w godzinach południowych. W ich ramach wystąpili: ks. prał. Michael White, współautor książki *Rebuilt* (współautor: Tom Corcorn) z USA – „Zrekonstruowany ruch”; bp János Székely, biskup Szombathely i *Naphimnusz Teremtésvédelmi Egyesület* z Węgier – „Jedna ziemia, jeden chleb – świat «Laudato si»”; ks. prał. Justo Antonio Lofeudo, jeden z założycieli wspólnoty mniszej *Misioneros de la Santísima Eucaristía* z Hiszpanii – „Odnowa parafii i diecezji poprzez wieczny kult”; o. David-Maria Jaeger OFM, sędzia Trybunału Roty Rzymskiej z Włoch – „Ziemia Święta, ziemia Eucharystii”.

Ten dnia uczestnicy udali się na wieczorne Msze św. o godz. 17.00 do wskazanych kościołów parafialnych. Msze św. sprawowane były w językach: włoskim, hiszpańskim, francuskim, niemieckim, węgierskim, słowackim, angielskim, rumuńskim, polskim i portugalskim. W bazylice św. Stefana liturgii w rycie bizantyjskim przewodniczył Youssef Absi – patriarcha grecko-melchicki Antiochii.

Mszy św. w języku polskim, w kościele św. Antoniego z Padwy, przewodniczył abp Stanisław Gądecki. Zgromadziła się liczna młodzież z różnych środowisk polonijnych, która przybyła na Kongres, a z nią bp Wiesław Lechowicz, przewodniczący Komisji ds. Polonii i Polaków za Granicą oraz delegat KEP ds. Duszpasterstwa

Emigracji Polskiej. Niestety, udział zarejestrowanych Polaków nie był znaczny. Z tej racji, mimo wcześniejszych uzgodnienia, ale pod pewnymi warunkami, których nie spełniliśmy, nie było zatem symultanicznego tłumaczenia na język polski.

Z kolei w teatrze *Erkel* miał miejsce koncert *A 100 Tagu Cigányzenekar*.

9 września – Dzień nadziei

Poranną jutrznię celebrował i głosił homilię abp Stanislav Zvolenský – arcybiskup metropolita archidiecezji Bratysława, przewodniczący Konferencji Episkopatu Słowacji, natomiast muzycznie wspierał franciszkański zespół *Nyolc Boldogság Közösség*.

Wprowadzając w dzień katechezę wygłosił kard. Johan Onaiyekan, emerytowany arcybiskup Abuja z Nigerii. Natomiast świadectwo przedstawiła Mary Healy, teolog biblijny ze Stanów Zjednoczonych. Eucharystii przewodniczył i wygłosił homilię kard. Alfredo José Espinoza Mateus, arcybiskup Quito z Ekwadoru. To miejsce kolejnego Międzynarodowego Kongresu Eucharystycznego.

W popołudniowych grupach roboczych wystąpili: bp János Székely, biskup Szombathely i przewodniczący *Boldog Ceferino Intézet* z Węgier – „Jesteśmy jednym chlebem, jednym ciałem”; bp Joseph Pamplany, biskup pomocniczy archidiecezji Tellicherry z Indii – „Sytuacja Kościoła syro-malabarskiego w świetle Eucharystii”; kard. Jean-Claude Hollerich, arcybiskup Luksemburga, i kard. Angelo Bagnasco, przewodniczący Rady Konferencji Episkopatów Europy z Włoch, którzy wspólnie podjęli temat: „Eucharystia, ewangelizacja i zadanie społeczne w Europie”; bp Massimo Camisasca, biskup Reggio Emilia-Guastalla z Włoch – „Męczeństwo kapłanów włoskich po drugiej wojnie światowej”.

Czwartek zaplanowany został jako szczególny czas na wspólnotową adorację Najświętszego Sakramentu w bazylice św. Stefana, z możliwością sakramentu pokuty i pojednania. Z kolei w Akademii Muzycznej Ferenc Liszt w Budapeszcie miał miejsce koncert Chóru Patriarchatu Moskwy i Wszechrusi.

10 września – Dzień wiary

W piątek jutrzni przewodniczył i wygłosił homilię bp András Verez z Győr i przewodniczący Konferencji Episkopatu Węgier. Oprawę muzyczną zapewniały opactwa benedyktyńców z Pannonhímtól, Bakonybélben, Budapeszt, Tihanyban, Győrben i Tiszaújfalun.

Ostatnią katechezę wygłosił kard. Dominik Duka, arcybiskup Pragi i Prymas Czech. Świadectwo przedstawił János Ader, prezydent Republiki Węgierskiej, na-

tomiasz Eucharystii przewodniczył wygłosił homilię kard. Jean-Claude Hollerich, arcybiskup Luksemburga.

Ostatnie grupy robocze zgromadziły następujących referentów: ks. Etienne Vetö, członek wspólnoty *Chemin Neuf*, konsultor *Centro per le Relazioni Ebraico-Cristiane* z Włochy – „Eucharystia, liturgia hebrajska i misterium Izraela”; ks. prał. Andrea Dellatorre, z Georgem Schwartzem i wspólnotą *Cenacolo* – „Z cieni do światła – Eucharystia jest lekarstwem dla wolności. Świadectwa młodych wyzwolonych z uzależnienia toksycznego, którzy napotkali Eucharystię”; kard. Baltazar Cardozo, arcybiskup Merida z Wenezueli – „Święci w ludzie Bożym i w świecie, powołanie wiernych świeckich do świętości”; kard. Andrew Yeom Soo-jung, arcybiskup Seulu z Korei Południowej – „Sytuacja chrześcijan w Korei”.

Tego dnia miał miejsce koncert *Akos* i wieczorne spotkanie młodych w *Papp László Budapest Sportaréna*. Natomiast w Akademii Muzycznej Liszt Ferenc pod dyrekcją András Virágh miało miejsce wykonanie *Symfonii Eucharystycznej* o. Armando Pierucci OFM.

11 września – Dzień wierności

Sobota od godzin rannych była dniem poświęconym rodzinie. Wszystkie wydarzenia odbywał się na wyspie Margherita – *Alsó-Nagyréti*. Organizatorami byli: *Családok Jeéusban Közösség* i *Katolikus Társadalmi Napok* (KATTÁRS).

W godzinach południowych przewodniczący parlamentu węgierskiego László Kövér w siedzibie parlamentu wydał obiad dla biskupów i zaproszonych gości. Przemówienia wygłosili: Bartłomiej I, patriarcha ekumeniczny Konstantynopola, i kard. Péter Erdö. Przed obiadem miałem okazję do krótkiej rozmowy z patriarchą. Z kolei można było oddać cześć relikwiom św. Stefana (kość przedramienia) oraz zapoznać się z jego regaliaми (berło, jabłko, korona), specjalnie udostępnionymi przez Prymasa Węgier. Następnie była możliwość zwiedzenia gmachu parlamentu (z przewodnikiem).

W czasie przygotowań przed Eucharystią na pl. J. Kossutha, przed parlamentem, przemówienie wygłosił patriarcha Bartolomeo I.

Mszy św. o godz. 17.00 i procesji eucharystycznej przewodniczył kard. Péter Erdö, arcybiskup Esztergom – Budapesztu, Prymas Węgier. Homilię wygłosił w języku węgierskim. Pod koniec Mszy św. oficjalnie poinformowano, że następny Międzynarodowy Kongres Eucharystyczny odbędzie się w 2024 r. w Quito (Ekwador).

Po wystawieniu Najświętszego Sakramentu, z pl. J. Kossutha wyruszyła procesja eucharystyczna ze świecami, której przewodniczyli: kard. P. Erdö, abp P. Marini

i kard. A.J. Espinoza Mateus. W czasie procesji (o długości ok. 4 km), która trwała ponad 2 godziny, było jedno rozważanie modlitewne w języku polskim. Procesję zakończyło błogosławieństwo Najświętszym Sakramentem i słowo końcowe kard. Pétera Erdö z jednoczesnym zaproszeniem na celebrę z papieżem Franciszkiem, która miała odbyć się następnego dnia.

12 września – Dzień miłości

Mszy św. (*Statio orbis*) na pl. Bohaterów o godz. 11.00 przewodniczył papież Franciszek, który także wygłosił homilię. Celebracja była w języku łacińskim, a homilia w języku włoskim. W bardzo licznej i wielonarodowej oraz wielokulturowej koncelebrze byli m.in. polscy biskupi: Andrzej F. Dziuba z Łowicza, Adam Bałabuch ze Świdnicy, Krzysztof Piotr Chrząszcz z Krakowa, Grzegorz Olszewski z Katowic, Jacek Grzybowski z Warszawy-Pragi. Na rozpoczęcie Eucharystii słowa powitania skierował kard. P. Erdö, Prymas Węgier.

Papież w swojej homilii powiedział m.in.: „Eucharystia staje przed nami, aby przypomnieć, kim jest Bóg. Czyni to nie za pomocą słów, ale konkretnie ukazuje nam Boga jako Chleb łamany, jako Miłość ukrzyżowaną i dawaną”. Mając jednocześnie świadomość problemów współczesnego świata, dalej zachęcał: „Pozwólmmy, aby Jezus, Chleb Żywy, uzdrowił to, co w nas zamknięte, i otworzył nas na dzielenie się z innymi, by uzdrowił nas z naszej surowości i naszego zamknięcia się w sobie; uwolnijmy się z paralizującego zniewolenia obrony naszego wizerunku i dajmy się zainspirować do pójścia za Nim tam, gdzie On chce nas poprowadzić”.

Warto dodać, że pod koniec Mszy św. papież Franciszek wspominał o odbywającej się w tym samym czasie w Warszawie beatyfikacji kard. Stefana Wyszyńskiego i m. Elżbiety Róży Czackiej. Krótko nakreślił życiorysy obojga błogosławionych, na co zebrani zareagowali oklaskami.

Na zakończenie słowa podziękowania skierowali abp P. Marini i kard. P. Erdö. W czasie Mszy św. wystąpiła 120-osobowa orkiestra węgierskiej Opery Narodowej oraz chór liczący ok. 2. śpiewaków.

Po Mszy św. delegaci krajowi na Międzynarodowe Kongresy Eucharystyczne oraz zaproszeni goście udali się na obiad do Muzeum Sztuk Pięknych, który wydał kard. Péter Erdö. Przed obiadem miałem sposobność do krótkiej rozmowy z Áder Jánosem, prezydentem Węgier.

3. Logo Kongresu

W logo 52. Kongresu, w samym centrum, znajduje się Hostia eucharystyczna i kielich symbolizujące Sakrament Ołtarza. Krzyż widoczny w Hostii oznacza charakter ofiarniczy Eucharystii i Kalwarii, natomiast kolor czerwony krzyża wyraża także miłość, którą Jezus kieruje ku nam, oraz ukrzyżowanie, które stało się narzędziem naszego zbawienia.

Słowa psalmu: „W tobie są wszystkie moje źródła” (Ps 87,7) są wyobrażeniem Sakramentu Ołtarza, źródła, którego wody rozlewają się w cztery linie, odnosząc się do rozprzestrzenianej, przyjemnej, nieśmiertelnej wiadomości z czterech ewangelii.

Źródło wpada do rzeki, wskazywanej falami w dole. Te fale wyrażają działalność nauczycielską Kościoła i odnoszą się także do Dunaju, rzeki, nad którą leży Budapeszt. Dunaj przepływa przez dziesięć krajów z zachodu i wschodu, a następnie z północy na południe, wyrażając, że Eucharystia jednoczy nas, chrześcijan Europy, różnych języków i kultur, jako jedno wspólne źródło, zatem jest ona także źródłem naszego pojednania. Cztery rzeki ze źródła symbolizują także cztery podstawowe kierunki świata. Te kierunki są ożywiane przez Ewangelię i stają się żyjące przez Eucharystię.

Kolory używane w logo reprezentują Tróję Świętą według tradycji malarstwa ikonograficznego: biały jest kolorem Ojca, złoty (żółty) i czerwony są kolorami Syna, natomiast kolorem Ducha Świętego jest błękitny.

W logo zostały także wkomponowane barwy narodowe Węgier, z odwołaniem się do Budapesztu, który gościł 52. Międzynarodowy Kongres Eucharystyczny.

4. Hasło 52. Międzynarodowego Kongresu Eucharystycznego

Hasłem 52. Kongresu są słowa: „W tobie są wszystkie me źródła” (Ps 87,7). Psalmista śpiewa z radością wypływającą z wiary, że Bóg jest źródłem wszystkiego. Historia o Samarytance (por. J 4,1-42) przywołuje słowa Jezusa: „Kto zaś będzie pił wodę, którą Ja mu dam, nie będzie pragnął na wieki, lecz woda, którą Ja mu dam, stanie się w nim źródłem tryskającym ku życiu wiecznemu” (J 4,14). To źródło wytryska między nami w Jezusie Chrystusie. Dziś także wzywa wszystkich nas: „Jeśli ktoś jest spragniony, a wierzy we Mnie – niech przyjdzie do Mnie i pije! Jak rzekło Pismo: Rzeki wody żywej popłyną z jego wnętrza” (J 7,38).

Cudowne jest także źródło chrzcielne: nowe życie, źródło życia łaski, jest obmyciem odradzającym i odnawiającym (por. Tt 3,5). Eucharystia z kolei jest chle-

bem życia, pożywieniem, które służy wzrostowi życia dzieci Bożych. „Jeśli ktoś spożywa ten chleb, będzie żył na wieki. Chlebem, który Ja dam, jest moje Ciało [wydane] za życie świata” (J 6,51). Jezus ukazuje siebie jako chleb dla życia, który Ojciec Niebieski daje ludziom (por. J 6,56). Daje swoje Ciało i swoją Krew, albo siebie samego, jako prawdziwy pokarm, napój, ponieważ jedząc i pijąc, możemy żyć wiecznie.

Wiemy, że Eucharystia jest uczestnictwem „w źródle i zarazem szczycie całego życia chrześcijańskiego” (KK 11). „Z liturgii więc, a zwłaszcza z Eucharystii, jako ze źródła, spływa na nas łaska i z największą skutecznością dokonuje się to uświęcenie ludzi w Chrystusie” (KL 10). Jest to czyste źródło, z którego wszyscy mogą czerpać poprzez celebrację Eucharystii, w świętej Komunii i w adoracji eucharystycznej.

Żyjemy w świecie, w którym wiele spraw może zdestabilizować naszą katolicką wiarę. Szczególnie w takim klimacie jest jeszcze bardziej ważne znaleźć się w świetle, jakim jest Eucharystia. Ona może przyczynić się do przekształcenia życia chrześcijańskiego, a zatem staje się źródłem ewangelizacyjnym.

Święta Komunia jednoczy nie tylko z Chrystusem, ale także z Kościołem.

Udział w Eucharystii, poza tym, że jest źródłem komunii eklezjalnej, we współczesnej sytuacji Kościoła w Europie centralnej ma także znaczenie jeszcze bardziej mocne, ponieważ zawsze jest promotorem przebaczenia i jedności między ludami i narodami.

5. Monstrancja i krzyż misyjny

Kongresową monstrancję zaprojektowała Kata Lenzsér-Mezei. Całość ma wysokość 157,5 cm, przy czym część ruchoma – 70,5 cm. Wykonana została w zakładzie złotniczym *Zalaacsány*. Użyta była podczas procesji eucharystycznej ulicami miasta ze świecami, wieziona na specjalnym samochodzie.

Krzyż misyjny ma 320 cm wysokości, a wykonany jest z drewna dębowego i pierwszy raz został zaprezentowany w 2007 r. z racji „Misji metropolitalnej” Budapesztu. Wykonał go złotnik Casaba Ozsvári. Dekoracja przypomina czasy konkwisty węgierskiej doliny karpackiej. To także antyczny motyw drzewa życia wraz z motywami liści i gałęzi, pewna symbolika pawia z elementami wczesnochrześcijańskimi.

W centrum znajduje się relikwia krzyża świętego otoczona relikwiami świętych i błogosławionych węgierskich i związanych z Węgrami. Wśród nich m.in. są: św. Jadwiga Śląska, św. Wojciech, św. Kinga. Krzyż pobłogosławiony przez

Franciszka pielgrzymował ponad 70 tys. kilometrów nie tylko na obszarze Węgier, zapraszając wiernych na Kongres. Kard. Péter Erdö wskazywał: „Ten krzyż przemierzył naszą ojczyznę i miasta sąsiednich krajów. Był wezwaniem do modlitwy, do pokuty, do uczenia się na przykładzie świętych”.

6. Okolicznościowy znaczek i monety kongresowe

Poczta węgierska na okoliczność 52. Kongresu wydała blok ze znaczkiem w dwóch wersjach: zwyczajnej i połączanej, a także jako kit, zaprojektowane przez grafika István Weisenburger. Grafika prezentuje rękę, która ofiarowuje Hostię – symbol miłości Boga dla ludzkości. Małe ręce, które wyciągnięte są w kierunku Hostii, przedstawiają osoby, które wyrażają pragnienie miłości Bożej. Duże serce za ręką zawiera obraz miłości wzajemnej. Natomiast logo 52. Kongresu jest głównym motywem koperty specjalnej i znaczka.

Węgierski Banka Narodowy wyemitował trzy okolicznościowe monety kongresowe: jedną w srebrze o nominale 10 000 forintów, drugą, stopową, o nominale 2000 forintów, zaprojektowane przez rzeźbiarza Tamása E. Soltra. Trzecia moneta, ogólnodostępna, o nominale 50 forintów, została zaprojektowana przez rzeźbiarza Zoltána Kovács. Dwie pierwsze mają te same motywy: w części centralnej krzyż misyjny i monstrancja otoczona kolumnadą z pl. Bohaterów. Wypisano także hasło Kongresu: „W Tobie są wszystkie me źródła” (Ps 87,7). Natomiast moneta ogólnodostępna (wybito 2 miliony egzemplarzy) zawiera także logo Kongresu i określenie nominału.

Patrząc perspektywicznie, warto jeszcze raz przypomnieć, że następny Międzynarodowy Kongres Eucharystyczny odbędzie się w 2024 r. w Quito, w stolicy Ekwadoru. Zazwyczaj ogłaszał tę wiadomość sam papież na zakończenie celebracji *Statio orbis*. Warto dodać, że poprzedni Międzynarodowy Kongres Eucharystyczny w Ameryce Łacińskiej (48.) miał miejsce od 10 do 17 października 2004 r. w Guadalajara (Meksyk). Jest to wręcz oczekiwane, aby kongresy obecne były na różnych kontynentach, w różnych Kościołach lokalnych.